

AMMONIUMKLORID

Revisjonsdato: 14/2/2011

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	AMMONIUMKLORID
Kjemisk navn	Ammoniumklorid tekn, kjem.ren, BP
Formel	NH ₄ Cl
Synonymer	Salmiak pulver
Artikkel-nr	100789
EC-nr	235-186-4
CAS-nr	12125-02-9
Indeks-nr	017-014-00-8
Deklarasjons-nr	PRN20938
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	4.9.2010

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse Kjemisk/teknisk ind.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Tlf. 67979600 Fax. 67979601
E-post	office@permakem.no
Land	Norge
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Tlf.67979600 Fax.67979601

1.4 Nødtelefon

Ambulans: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP)	Akutt giftighet (Acute Tox 2). Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon (Eye Irrit 2).
--	--

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Signalord	Advarsel
Faresetninger	H302 Farlig ved svelging. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

SIKKERHETSDATABLAD

AMMONIUMKLORID

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14/2/2011

Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P264 Vask --- grundig etter bruk. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P301 + P312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag. P337 + P313 Ved vedvarende øyeyritasjon: Søk legehjelp. P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottakssted for farlig avfall.
---------------------	--

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC Helseskadelig

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

HELSESKADELIG

R-setninger R-22 Farlig ved svelgning.
R-36 Irriterer øynene.

S-setninger S-22 Unngå innånding av støv. S-25 Unngå kontakt med øynene.

2.3 Andre farer Farlig ved svelgning. Irriterer øynene.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
ammoniumklorid	EC NR: 235-186-4 CAS NR: 12125-02-9 INDEX NR: 017-014-00-8	Xn R22-36	Acute Tox. 4 * Eye Irrit. 2 H302 H319	60-100

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Ekspllosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer R og H-setningene nevnt i punkt 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding Frisk luft og hvile.

Hudkontakt Får man stoffet på huden vaskes med såpe og vann. Fjern tilsølte klær og sko, og vask også huden under.

Øyekontakt Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann i minst 15 minutter mens øyelokket løftes og kontakt lege.

Svelgning Drikk rikelige mengder vann for å fortynne stoffet hvis vedkommende er ved bevissthet. Søk legehjelp.

Medisinsk informasjon Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.

Helsekontroll Symptomatisk behandling.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede Se punkt.11.

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig.

Annen informasjon Graden av varig skade er avhengig av riktig og hurtig førstehjelp. Flytt pasienten vekk fra eksponeringskilden så snart som mulig. Sørg for ro, varme og frisk luft. Ta straks av forurensete klær og sko. Konsulter lege for særskilt råd.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1c lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

AMMONIUMKLORID

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14/2/2011

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler Pulver, CO₂,skum eller vann i spredt stråle.

Uegnedede slukningsmidler Ingen spesielle advarsler.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ikke brannfelig. Ammoniumklorid reagerer kraftig sammen med mitritter f.eks. Natriumnitrit, fare for brann og eksplosjon.

5.3 Råd til

brannbekjempningspersonale

Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8.

Annen informasjon

Det utvikles ammoniakk-gass ved brann. Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann. Benytt åndedrettsapparat for beskyttelse mot giftige gasser, som dannes ved brann.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer

Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8.

6.2 Miljøbeskyttelsestiltak

Ved utslipp av store mengder kontakt stedlige myndigheter for nærmere informasjon.

6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning

Større mengder samles opp i beholdere. Mindre mengder spyles vekk med mye vann.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av støv. Avtrekksordning bør settes ved arbeidsplassen. Mulighet for øyeskyllding.

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet

Oppbevares tørt og kjølig. Må ikke lagres sammen med alkalisk reagerende stoffer. Emballasjen holdes tett tillukket.
VCI Lagerklasse 13/11

Spesielle egenskaper og farer

Farlig ved svelging. Irriterer øynene.

7.3 Særlige anvendelser

Kjemisk/teknisk ind.

Annen informasjon

Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
ammoniumklorid	235-186-4	12125-02-9	10	-				1)	2008

Administrativ norm anmerkning

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug ved håndtering som fører til støv, røyk, damp eller tåke. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Ved støvutvikling bør det brukes åndedrettsvern.(Filter P3)

Øyevern

Bruk vernebriller ved støvutvikling.

Håndvern

Bruk vernehansker av f.eks Neopren ved berøring av stoffet. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær.

Annen informasjon

Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form

Pulver

Farge

Hvit.

Lukt

Uten lukt eller svak ammoniakkluft.

pH løsning

4,6-6,0 (50g/l H₂O)

SIKKERHETSDATABLAD

AMMONIUMKLORID

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14/2/2011

Smeltepunkt	540 °C
Damptrykk	1013 hPa
Tetthet	1.536 g/cm ³
Løselighet i vann	Lett løselig ,37% ved 20°C
Viskositet	fast stoff
9.2 Andre opplysninger	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	
10.2 Kjemisk stabilitet	Produktet er stabilt under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ved normal bruk er det ingen risiko for farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	Ingen spesielle opplysninger.
10.5 Materialer som skal unngås	Ingen nedbrytning ved bruk i henhold til bestemmelsene. Kraftig reaksjon kan oppstå ved kontakt med nitrit, nitrat og alkalisk reagerende substanser.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	I kontakt med alkaliske substanser dannes ammoniakk. I kontakt med sterke syrer dannes saltsyre.
Annen informasjon	Ingen spesielle opplysninger.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Innånding	Kan irritere luftveiene ved høye konsentrasjoner.
Hudkontakt	Langvarig kontakt kan føre til irritasjon av huden.
Øyekontakt	Irriterer øynene og gir sterk svie.
Svelging	Farlig ved svelging. Kan gi illebefinnende og brekninger samt forstyrrelser av kroppens syrebalanse. Kan gi forstyrrelser på refleksene både øke og minske. I alvorlige tilfeller risiko for lungeødem og koma.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Ingen kroniske effekter er påvist.
Allergi	Ikke påvist allergiske effekter.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	*(NIOSH 1978)
LD50 Oral (Oral rotte, Oral mus)	1650 mg/kg , 750mg/kg
LD50 Dermal (a. Kanin b. kaninøyne)	a. Ikke irriterende b. irriterende
LC50 Innånding	irriterende
Annen informasjon	Metabolisering av Ammoniumklorid kan gi saltsyre og urinemne.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet	WGK:1 (tysk vannskadelighetsnorm, skala 0-3, hvorav 3 er mest skadelig) Fisketoksisitet(LC50) 209 mg/l 96h (karpe) Dafnitoksisitet(EC50) >100 mg/l 48h
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Ingen data.
12.3 Bioakkumuleringspotensiale	Ingen data tilgjengelig.
12.4 Mobilitet i jord	Ved fagmessig anvendelse ingen forstyrrelse i renseanlegg.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ingen data.
12.6 Andre skadevirkninger	Kunnskapene om de miljøfarlige egenskapene er mangelfulle pr. idag, men produktet bedømmes som ikke miljøfarlig.
Annen informasjon	Ammoniumklorid tjener i form og kvalitet som gjødsel. Den vil være en N-kilde for planter.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1c lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSDATABLAD

AMMONIUMKLORID

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 14/2/2011

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper

Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/KLIF.
Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 01.06.04.

Emballasje

Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.

Annen informasjon

Søl feies opp og leveres godkjent deponering. Rester spyles bort med vann eller evt.løses i vann.
Vannlig løsning kan etter kraftig fortykning ledes vekk, evt. anvendes i jordbruket kan undersøkes.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse

(UN proper shipping name)

14.3 Transportfareklasse(r)

14.4 Emballasjegruppe

14.5 Miljøfarer

14.6 Særskilte forsiktighetsregler

Annen informasjon

Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID- 2011.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø

Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen.
Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2009). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).

15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering

Ingen spesielle opplysninger utover det som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.

Annen informasjon

Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer.
Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikosestninger angitt i seksjon 3

H302 Farlig ved svelging.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
R-22 Farlig ved svelgning.
R-36 Irriterer øynene.

Henvisninger til viktig litteratur og datakilder

Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen.
Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2009). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).

Første gang utgitt

27.10.1997

Utskriftsdato

14.4.2011

Annen informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger.
Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---